

Η καταστροφή της κυπριακής οικονομίας μέσα σε λίγες ώρες φανερώνει την έκταση και το μέγεθος της κρίσης στην οποία βρίσκεται αυτή τη στιγμή η Ευρώπη. Το πρόβλημα της Κύπρου θα μπορούσε να καταστεί διαχειρίσιμο με πολύ πιο ήπιους τρόπους. Παρ' όλα αυτά, από το κυρίαρχο ευρωπαϊκό λόμπι επιλέχθηκε η πιο σκληρή και καταστροφική λύση: μια λύση που, πέραν όλων των άλλων, έχει σοβαρές επιπτώσεις στην εν συνόλω αξιοπιστία του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος. Πόσο μάλλον τη στιγμή που, για τη διάσωση αυτού ακριβώς του τραπεζικού συστήματος, οι λαοί, ιδιαίτερα στον Νότο, υποφέρουν με την πολιτική της λιτότητας.

Είμαστε λοιπόν στην ιστορική φάση, όπου το σύστημα καταστρέφει τον εαυτό του. Αυτό είναι ο ορισμός της κρίσης. Ας θυμηθούμε ότι, μέχρι προχθές, το

Ο κυπριακός λαός έχει ελάχιστη ευθύνη για όλη αυτή την κατάσταση, όμως οι επιπτώσεις για το μέλλον του θα είναι δραματικές

οικονομικό πρότυπο της Κύπρου ήταν για την πολιτική των «ελεύθερων αγορών» υποδειγματικό: μεγάλος τραπεζικός τζίρος, λεφτά που αλλάζουν χέρια και βεβαίως χαμηλοί φορολογικοί συντελεστές. Όλα αυτά εθεωρούντο από τους αναλυτές οπαδούς της καθεστωτικής οικονομίας ως ισχυρότατα αναπτυξιακά εργαλεία. Ξαφνικά, το ίδιο αυτό οικονομικό μοντέλο αποκαλείται από τους ίδιους ακριβώς ανθρώπους «μαφία», «ξέπλυμα», «παραοικονομία» και «φούσκα».

Το πρόβλημα είναι ότι, μαζί με το οικονομικό πρότυπο, καταστρέφεται και η προοπτική μιας ολόκληρης κοινωνίας. Ο κυπριακός λαός έχει ελάχιστη ευθύνη για όλη αυτή την κατάσταση, όμως οι επιπτώσεις για το μέλλον του θα είναι δραματικές.

Πρέπει, ωστόσο, από αυτή την υπόθεση να κρατήσουμε τρία πράγματα:

- Το πρώτο είναι ότι η γενική κινητοποίηση του κυπριακού λαού και του κυπριακού Κοινοβουλίου απέτρεψε το κούρεμα σε καταθέσεις κάτω των 100.000 ευρώ. Αν δεν είχε συμβεί αυτό, σήμερα τα προσχήματα εγγύησης των τρα-

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

«Δώστε μας τα κλειδιά»

ορατό ενδεχόμενο κυβερνητικής κατάρρευσης. Θα τους συνιστούσαμε να εξηγηθούν καθαρά για τη στάση τους. Από τη στιγμή που επέλεξαν να στηρίξουν τον κ. Σαμαρά και το Μνημόνιο, δεν υπάρχει δυστυχώς γι' αυτούς δεύτερη βάρκα να πατήσουν. Επομένως το να βγάσουν το πόδι τους έξω από το κυβερνητικό σχήμα στο οποίο συμμετέχουν δεν τους φαίνεται τίποτα περισσότερο από γραφικούς και αναξιόπιστους.

Ο κυβερνητικός πανικός, και ο απόλυτος παραλογισμός της τρόικας, δεν είναι τίποτα περισσότερο από μια απλή συνέπεια της ολοκληρωτικής αποτυχίας των Μνημονίων. Η κυβέρνηση, που συνέδεσε με το Μνημόνιο την πολιτική της επιβίωση, βρίσκεται τώρα μπροστά στα αδιέξοδα που η ίδια δημιούργησε. Και οι παλι-καρισμοί του κατεχοχίν εκτελω-

“ Ο πρωθυπουργός θα αναγκαστεί - έχοντας όμως κάνει ανεπίστρεπτες υποχωρήσεις προς την τρόικα - να παραδώσει τα κλειδιά στον ΣΥΡΙΖΑ για να βγάλει το φίδι από την τρύπα

νιστή των τρoικανικών απαιτήσεων στη χώρα, του υπουργού των Οικονομικών, είναι για γέλια και για κλάματα. Είναι ανώφελο να εγκαλεί τους τρoικανούς ότι, αν συνεχίσουν έτσι, θα τους παραδώσει τα κλειδιά. Τα κλειδιά τους τα 'χει παραδώσει εδώ και καιρό. Ακόμα πιο ανώφελο να τους απειλεί ότι, αν συνεχίσουν να απαιτούν τα άπαντα, θα τους παραπέμψει στον ΣΥΡΙΖΑ. Διότι γνωρίζουν πολύ καλά ότι το κοινό τους πρόβλημα είναι ο ΣΥΡΙΖΑ. Και ότι εάν ο ΣΥΡΙΖΑ είχε τα κλειδιά, δεν θα βρίσκονταν εδώ που βρίσκονται ούτε οι τρoικανοί ούτε όμως και ο κ. Στουρνάρας.

As καταλάβει, λοιπόν, έστω και την ύστατη στιγμή, ο πρωθυπουργός

ότι η στρατηγική του είναι τόσο αδιέξοδη για τη χώρα όσο όμως και για την κυβέρνησή του.

Αν συνεχίσει έτσι, απλά θα αναγκαστεί κάποια στιγμή -έχοντας όμως κάνει ανεπίστρεπτες υποχωρήσεις προς την τρόικα- να παραδώσει τα κλειδιά στον ΣΥΡΙΖΑ για να βγάλει το φίδι από την τρύπα. Θα την αναλάβουμε την ευθύνη όπως και να 'χει, αλλά είναι κρίμα για τον λαό και τη χώρα να σταπαλιούνται διαρκώς δυνατότητες.

Η Ελλάδα δεν έχει καμία προοπτική εξόδου από την κρίση, παρά μόνον αν επαναδιαπραγματευτεί σε μια εντελώς διαφορετική βάση. Η Ελλάδα πρέπει να πει ΟΧΙ και να διαμορφώσει συμμαχίες στον ευρωπαϊκό Νότο, που θα αμφισβητήσουν την καταστροφική και αδιέξοδη κατάσταση, η οποία επιβάλλεται σήμερα με αντιδημοκρατικούς όρους σε ολόκληρη την Ευρώπη. Να δρομολογήσει το δικό της σχέδιο εξόδου από την κρίση, που θα σπάει τον φαύλο κύκλο της ύφεσης μέσα από μια νέας αντίληψης αναπτυξιακή πολιτική. Είναι ο μοναδικός δρόμος. Και όσο καθυστερούμε, ο δρόμος αυτός θα γίνεται ολοένα και πιο δύσβατος.

Αντί, λοιπόν, ο πρωθυπουργός να αναλώνεται, διά μέσου του υπουργού των Οικονομικών, σε αστείους λεονταρισμούς προς την τρόικα, του τύπου «βοηθήστε με, γιατί αλλιώς θα πάρει τα κλειδιά ο Τσίπρας», θα ήταν προτιμότερο να προσπαθήσει έστω και στην ύστατη στιγμή να αποδείξει ότι δεν έχει παραδώσει όλα τα κλειδιά στην τρόικα. Ή, έστω, να διεκδικήσει να πάρει κάποια πίσω.

Πώς; Αύριο κιάλας να παγώσει τις αδιέξοδες συζητήσεις μαζί τους και να ξεκινήσει περιοδεία στον ευρωπαϊκό Νότο. Να πάει στην Κύπρο, στην Ιταλία, στην Πορτογαλία και στην Ισπανία. Να διεκδικήσει να καταστεί σαφές ότι δεν θα γίνει αποδεχτή από τις κυβερνήσεις του Νότου παρόμοια λύση με αυτήν της Κύπρου. Και να διερευνήσει μια νέα στρατηγική διαπραγμάτευσης με στόχο τη δημιουργία ενός ευρέως μετώπου δυνάμεων που θα αμφισβητήσουν και θα ανατρέψουν τη νεοφιλελεύθερη γερμανική ηγεμονία στην Ευρώπη.

Αλλιώς νόημα δεν έχει. As μας παραδώσει τα κλειδιά από τώρα. As προκηρύξει εκλογές άμεσα ώστε μια νέα κυβέρνηση με νωπή εντολή, με κορμό την Αριστερά, και με τη δυναμική στήριξη της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας, να προσπαθήσει να ξανακερδίσει τον χαμένο για τη χώρα χρόνο της μνημονιακής διακυβέρνησης.

πεζικών καταθέσεων θα είχαν καταρρεύσει παντού, ξεκινώντας φυσικά από τον αδύναμο κρίκο του ευρωπαϊκού Νότου, που είναι η Ελλάδα.

• Το δεύτερο είναι ότι η ελληνική κυβέρνηση δεν παρείχε καμία στήριξη στην Κύπρο. Συντάχθηκε εξ αρχής με την αδιάλλακτη θέση που επιβλήθηκε στο Eurogroup. Συνέβαλε με όλες της τις δυνάμεις στο να σαρωθεί οποιαδήποτε αντίσταση εκ μέρους της κυπριακής πλευράς. Αρνήθηκε να χορηγήσει ρευστότητα στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα, μια διαδικασία ρουτίνας που θα ενίσχυε όμως στη συγκεκριμένη φάση τη διαπραγματευτική δυνατότητα της Κύπρου.

Ο λόγος που εξηγεί την ελληνική στάση είναι περισσότερο από προφανής: Αν η διαφανή βούληση της Κύπρου να αντισταθεί απέφερε έστω και τους ελάχιστους καρπούς, οι δυνάμεις του Μνημονίου στην Ελλάδα θα ήταν πολιτικά εκτεθειμένες για τη στάση υποταγής που ακολουθούν απέναντι στην τρόικα. Με την τελική εξέλιξη, όμως, τα τρία κόμματα της συγκυβέρνησης είναι εκτεθειμένα διπλά και τριπλά. Αποδεικνύονται μνημονιακότερα των Μνημονίων, όσο και αν προσπαθούν να πείσουν τον ελληνικό λαό ότι διαπραγματεύονται προς όφελός του.

• Το τρίτο είναι αυτό που επίμονα

ζητά ο ΣΥΡΙΖΑ από τις αρχές του 2010: η στρατηγική του κοινού μετώπου, της συμμαχίας των χωρών του Νότου. Ένας τέτοιος συνασπισμός εντός της ευρωζώνης ήταν και παραμένει η μοναδική επιλογή για να σταματήσει η καταστροφική πολιτική της ύφεσης και της λιτότητας. Ταυτόχρονα, μια τέτοια συντονισμένη δράση από τις χώρες του Νότου θα είχε τη δυνατότητα να διεισδύσει και στον πυρήνα, στο κέντρο της Ευρώπης, που αργά αλλά σταθερά μπαίνει στην τροχιά της κρίσης.

Είναι αδιανόητο η κυβέρνηση Σαμαρά να μην έχει κάνει μέχρι σήμερα καμία ενέργεια προς αυτή την κατεύθυνση. Να μην έχει εργαστεί ώστε να οικοδομηθεί η συμπάραταξη των λαών και χωρών του Νότου. Και αντί αυτού να προσπαθεί ανεπιτυχώς να οικοδομήσει τη στρατηγική του καλού μαθητή, μια στρατηγική η οποία, κάθε φορά που έρχεται η τρόικα με νέες απαιτήσεις, διαψεύδεται πανηγυρικά. Όπως τώρα, καλή ώρα, που η τρόικα

βρίσκεται για μια φορά ακόμα στην Ελλάδα και η θλιβερή κατάσταση που επικρατεί στις «διαπραγματεύσεις» αποδεικνύει ότι οι μετεκλογικοί πανηγυρισμοί για την επιστροφή του ελληνικού προγράμματος σε ομαλό δρόμο δεν ήταν τίποτα περισσότερο από φτηνιάρικα επικοινωνιακά κόλπα.

Η κυβέρνηση υποδέχεται την τρόικα με κατεβασμένα χέρια. Στο τραπέζι βρίσκονται οι μαζικές απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων που θα οξύνουν την κατάσταση ανθρωπιστικής κρίσης, μέσα σε ένα περιβάλλον εκρηκτικής ανεργίας. Βρίσκεται, επίσης, η επέκταση του χαρατσιού της ΔΕΗ για έναν χρόνο ακόμα, παρά τις περαινές διαβεβαιώσεις (και παρά την επικοινωνιακή επιχείρηση μετονομασίας του, που προσβάλλει τη νοημοσύνη των φορολογουμένων). Πέραν αυτών, υπάρχει πάντα ανοικτό το ενδεχόμενο για νέες περικοπές σε μισθούς και συντάξεις, καθώς τα τεράστια χρηματοδοτικά κενά και η ανεξέλεγκτη ύφεση, ανοίγουν τον δρόμο για ενεργοποίηση της

ρήτρας αυτόματων μέτρων, που η κυβέρνηση υπέγραψε αμέσως μετά τις εκλογές στο Μνημόνιο 3.

Η αλήθεια είναι μπροστά μας. Το Μνημόνιο έχει αποτύχει εκκωφαντικά. Δεν υπάρχει κανένα πρόγραμμα διεξόδου, κανένα πρόγραμμα σταθεροποίησης. Το μόνο δεδομένο που έχουμε αυτή τη στιγμή είναι η προσπάθεια των δανειστών μας να διασφαλίσουν τα συμφέροντά τους, λεηλατώντας μέχρις εσχάτων ό,τι έχει απομείνει από εισοδήματα, πραγματική οικονομία και κοινωνική αξιοπρέπεια. Το κούρεμα των καταθέσεων, που μέχρι πριν από λίγο καιρό εθεωρείτο εκτός ατζέντας, είναι σήμερα ένα ανοικτό ενδεχόμενο. Τα χειρότερα έρχονται.

Αυτό που παρακολουθήσαμε έως και λίγες ώρες πριν από τον ερχομό της τρόικας ήταν μια κυβέρνηση στα πρόθυρα νευρικής κρίσης. Οι δύο ελάχιστες εταιρείες, το ΠΑΣΟΚ και η ΔΗΜΑΡ, προσπαθούν να βγάλουν λίγο την ουρά τους απέξω, ώστε να διασώσουν τον εαυτό τους από ένα

“ Ο πρωθυπουργός αύριο κιάλας να παγώσει τις αδιέξοδες συζητήσεις με την τρόικα και να ξεκινήσει περιοδεία στον ευρωπαϊκό Νότο. Να πάει στην Κύπρο, στην Ιταλία, στην Πορτογαλία και στην Ισπανία. Να διεκδικήσει να καταστεί σαφές ότι δεν θα γίνει αποδεχτή από τις κυβερνήσεις του Νότου παρόμοια λύση με αυτήν της Κύπρου. Και να διερευνήσει μια νέα στρατηγική διαπραγμάτευσης

ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΗ